

Pridite po živež danes popoldne

Tekom zrakoplovnih dirk več
raj je zrakoplovec Lowell Bay
vozil z nagličo 267.34 milj
uro. To je rekord vseh zrak
plovnih poletov. 20,000 ljudi
zrlo prizor.

Vesti iz domovine

—Vlak ga je povozil. Progovni obhodnik Gabriel Vizjak je našel na službeni poti po progi pod nasipom pri Vidmu mrtvega 28-letnega Marka Vodiška, ki je bil uslužen pri železnici kot progovni delavec in pomožni čuvaj. Povožil ga je ponočni vlak. Zapušta ženo in dvoje malih otrok.

—Bukev je oplazila pri podiranju Franca Luštka iz Zdinje vasi in mu hudo zdelala vso glavo. Obraz ima ves razbit, nos in čeljusti se komaj še drži glave.

—S hruške je padel 23-letni Jože Trefalt, hlapec pri posestniku Ivanu Klenovsku na Mrzli planini pri Zabukovju, hoteč nabrati nekaj sadja. Nenadoma mu je spodrsnilo na mokri veji in je padel z velike višine na tla in si zlomil obe roki.

—Krava zabodla žensko. Petdesetletno viničarko Marjeto Tementovo je napadla pobesnela krava z rogovi ter jo tako zdelala, da so jo morali zaradi hudih notranjih poškodb prepejati v mariborsko bolnico. Njeno stanje je zelo resno.

—Smrt zaradi kačjega pika. V Starih Ranovcih pri Zemunu je uglednega posestnika Bačo Jakica zadela tragična nesreča. Ker je bil utrjen od težkega dela, se je na travniku vlegel, da bi se nekoliko odpočil. Zbudila pa ga je bolečina, ki jo je začutil pod grlom. Piličla ga je strupena kača. Nesrečni mož je usodnemu piku v eni uri podlegel.

—Meso je hotel rešiti, a se je sam spekel. Pred nedavnim je nastal ponočni požar na posestvu Martina Kambiča v Preloših pri Semiču. Nesrečnemu posestniku je pogorelo vse, razen poda. Nesreča je udarila domačine med spanjem. Ko so vsi zmedli hiteli, da bi rešili, kar se da, se je zgodila druga tragična nesreča. Posestnikov brat Anton se je spomnil na shrambo mesa in masti ter je sam tekkel tja. Komaj je odprl shrambo, se je že vdrl nanj strop. Tega ni nihče opazil, ker so bili vsi na drugih mestih pri reševanju delu. Šele potem, ko so se vsi zbrali na pogorišču, so ga pogrešali ter iskali vsepovsod. Med razvalinami shrambe so naposled našli le še strašno opečene in ožgane ostanke trupla. Kambičeva rod-bina ima veliko škodo, ker so ji zgoreli poleg poslopj do zadnjega vsi poljski pridelki, vse

poljedelsko orodje in 15.000 dinarjev gotovine, ki jo je imel gospodar shranjeno v hiši. Po nesrečni navdi mnogih kmetov pa Kambič sploh ni bil zavarovan. Po mnenju vaščanov je požar, ki je ogražal vso vas, povzročila zlobna roka.

—Velik požar je divjal dne 15. avgusta v tri ure od Novega mesta oddaljeni vasi Podturn. Posestnici Ivani Gorše-tovi je zgorelo vse, njenemu so-

NEKAJ IZ ZNANOSTI POLJUBOVANJA

Kajne, malo čudno se sliši o "znanosti" poljubovanja, vendar ne bo napačno, če izpregovorimo tudi o tem nekaj besed.

Zakaj pa se pravzaprav poljubujejo ljudje? To je vprašanje, nad katerim so si že mnogi učenjaki vseh časov lomili glave. In do kakšnih zaključkov so prišli? Nekateri izmed njih so trdili, da je poljubovanje neke vrste "oduhanje" ali "ovohanje"; Plutark meni, da so pričeli moške poljubovati ženske zato, da zaduhajo, če so pile vino, katero jim je bilo prepovedano piti.

Napačno je mnenje, da poznajo poljub vsi narodi sveta. Tako je poljub na primer neznan pri Maorih Nove Zelandije, pri domaćinih otočja Tahiti, pri Papuanah, pri prebivalcih Ognjene dežele, v Somali deželi in pri Eskimih. Pri nekaterih narodih velja poljub za nekaj nesposobnega. Neke Laplandke je izjavila Bayard Taylorju, raziskovalcu, ko ji je slednji povedal, da se v njegovi domovini Angliji moški in ženske poljubujejo, da če bi njen mož njej naredil tako sramoto, da bi si to za dolgo časa dobro zapomnil.

Seveda imajo pa tudi ti narodi različne surrogate in nadomestila za poljub. Zelo je priljubljena navada medsebojnega drgnjenja nosov, in sicer vlada ta običaj pri Laplandcih in v Novi Zelandiji, pri afriških zamorskih plemenih in pri Malajcih. Drugod si zopet drgnejo medsebojno prsa in trebuh.

Poljub je igral v kulturni zgodovini človeštva ogromno vlogo. Že sveto pismo pozna poleg poljuba zaljubljenecv tudi druge različne oblike poljubovanja. Laban je naprimer poljubil v pozdrav svojega nečaka Jakoba; Epaminondas je poljubil svoj izgovorjen ščit, Miltiades, ko se je vrnil domov, sveto domačo zemljo. Rimljani so imeli strogo postav, da smejo ženske poljubovati samo one moške, ki so bili

sedu Janezu Pircu pa hlev in pod. Škode je par sto tisoč dinarjev.

—Smrt mladega fanta. Žalostno so zapeli farni zvonovi Francetu Vreču iz Velesovega, ki je kot vojak v Skoplju umrl. Vsa župnija je bila žalostna, ko je zvedela novico, da "Bištovega" ne bo več. Bil je dober fant, dobrega posestnika edini sin. Zato je izguba tem hujša.

—Kaj bo z vinom? V Dal-maciji so v preteklem letu pridelali 650.000 hektolitrov vina. Od te množine je ostalo neprodanega 180 tisoč hektolitrov.

z njimi v najožjem sorodstvu. Plutark pripoveduje, da je bil nekdo, ki je poljubil svojo ženo v navzočnosti svoje hčere, strogo kaznovan.

Poljub kot ceremonijelni pozdrav izvira gotovo iz Orijenta. Po Herodotu, so ga najprej uvedli Perzijci, odkoder je prišel na grški vzhod, od tam pa k Egipčanom in končno k Italijanom. Pri Rimljanih je igral poljub veliko vlogo; bila so uveljavljena stroga pravila etikete, ki so določala, kdo ima pravico do poljuba cesarjev in kdo ne, in na bizantinskem dvoru so bile zna-ne vse forme poljuba: od poljuba na nogo, pa do poljuba čela, lic in ustnic. Poleg tega so poljubovali kipe bogov, in na nedosegljive daljave so metali ljube z roko. V prvih stoletjih krščanstva je bil poljub eden svetih simbolov Cerkve. Bil je židovski poljub miru in odpustanja, ki so ga izmenjevali prvi kristjani, in kmalu je prešel ta poljub v božjo službo. Novorojenček je bil pri krstu tekom svetega obreda poljubljen; menihi so se medsebojno poljubljali in zakon je bil pred oltarjem s poljubom zapečaten.

Danes so ostale te pobožne navade samo še v velikonočnem poljubu grško-rimske Cerkve; znano je, da se naprimer Rusi medsebojno poljubujejo na veliko-nočno nedeljo, rekoč: "Krist je vstal!" Svečani pomen, ki ga je dobil poljub za časa prvega krščanstva, je stal skozi ves srednji vek visoko nad vsem prostoškim in profanim.

Ob prilikah viteških turnirjev je bil zmagalet nagrajen tudi s poljubi lepih devic. Pri vseh svečanostih je veljal poljub kot posebna čast. Pri kronanju cesarja je papež poljubil vladarja, od katerega se je za to priliko izrecno zahtevalo, da mora imeti obrta lica in brado; cesar pa je potem poljubil papeža na prsa. Knezi so poljubovali svoje vaza-

Zadnja kmečka vojska

ZGODOVINSKA POVEST
IZ LETA 1578
(Spisal Avgust Senoa iz Hrv. Poslov. L. J.)

Draškovič poklekne pred krsto in prične glasno moliti, in ko izusti razločno in glasno besedi-co "Amen," zgrabi Ferenc Ta-ha nekaj za srce.

XV.

Medtem ko se je razlegal nad mestom Zagrebom žalostni glas zvonov, ki so naznanjali, da je kraljevina izgubila bana, sta se dela v brdovskem župnišču dva človeka, domači župnik Ivan Ba-bič in svetni človek, visok, lepe rasti, bistrih, rjavih oči, iskrenega, zdravega lica in dolgih brk. To je bil gospod Štefan Gr-dak iz Filetina, plemič križev-ški, poslan od kraljeve svetlosti.

"Hvala vam, častiti gospod," reče plemič duhovniku, "za po-jasnila, ki ste mi jih dali. Kraljeva svetlost me je poslala na-lasč, da oskrbujem v imenu kra-ljeve blagajne Heninovičino polovico posestva, dokler se ne konča pravda. Prav nič ne dvomim, da gospa Uršula zmaga vsaj polovico, ker je naposled njena dedščina in se je Tahi po-lastil tega po krivici. Tudi na dvoru vedo, da je ta gospod vr-hovni konjar divjak brez para in bojim se še tudi sedaj zla, dasi-ravno je kralj nekoliko pravičnejši od svojih lakomnih svetov-alcov, ki jih je znal gospod Ta-hi podkupiti. Da govorim resni-co, pravzaprav niso niti marali, da bi država začasno oskrbovala Heninovičino polovico, češ, da se je bati krvi. Mogoče, ali ce-sarska blagajna rada pobira zla-te dohodke in rada kaj oskrbuje, ker nima v svoji mošnji nikoli denarja. Nobenega znanca ni-sem imel v tem kraju, razun vas, ki vas poznam že od mladih nog kot poštenjaka. Zato sem prišel k vam po pojasnila; pro-sim vas, da mi pomagate pri tem težavnem poslu, ker imam nalo-ga, da napravim v tem morebiti kratkem času svojega bivanja zopet red, ki, kakor čujem, pod Taho me čvete."

"Zalibog da ne," potrdi žup-nik, "Bog mi je priča, da vam,

le v znak priznanja. V francoski armadi vlada še danes običaj, da general poljubi vojaka, kateremu pripne odlikovanje na prsi.

Vidimo torej, da je poljub igral od pamtveka veliko vlogo v zgodovini človeštva, in njego-ve kulture.

RAZNO

V vročini se kaj rada skisa goveja juha, ki si jo spravila za drugi dan. Primešaj k še vreli juhi žličico jedilne sode, pa se ti ne bo skisala in na okusu nič izgubila.

Če ne maraš, da naredi kuha-no mleko smetano, lahko to pre-prečiš, ako mleko, ko zavre, ta-koj postaviš v mrzlo vodo, ga dobro zmešaš (žvrkljaš) in po-kriješ posodo bodisi s pokro-vom ali krožnikom tako, da ne dohaja od mleka zrak. Ko se je mleko ohladilo, ne bo običaj-ne kože ali smetane.

Če se ti mleko rado prismodi, splahni posodo, preden daš va-njo mleko, z mrzlo vodo, da je mokra, mleku pa dodaj eno ali dve kocki sladkorja.

Če te piči komar, osa ali če-bela in imaš pri roki čebulo, da si nadgrneš pičeno meso, te bo nehala takoj srbeti in tudi otek-line ne bo. Čebula zelo omili srbenje in otekline. Če je osta-lo od ose ali čebele želo v koži, ga je treba seveda prej odstraniti.

Če dobiš pri šivalnem stroju od lja madeže na obleki ali peru-lu, jih najlažje odstraniš, ako nastržeš na madeže krede, nato položiš gor pivnik in z likalom (ne prevročim) polikaš. Če ne bi madež takoj izginil, ponovi to še večkrat.

gospod Štefan, nisem govoril več, kakor je res, in hvala Bogu, da ste prišli, ker bo Tahi moral kra-ljevega človeka poslušati."

"Ne vem, če ga bo," odmaje Grdak z glavo, "ko sem prišel zjutraj na Susjed ter se izkazal s kraljevim pismom, mi prično Taho vi posli že prvi hip metati polena pod noge, Peter Petriče-ga, ki ni dal ključev, vsi so se me ogibali, a jaz sem stal. Bog mi odpusti, kakor grešnik pod vešali. A gospoda se je zmotila. Grdak se ne pusti od gospode voditi za nos. Jaz ne odjenjam in hodim po ravni poti."

"Tako je tudi prav, gospod Štefan, in to je edini pot, da si pridobite ugleda. Priporočam vam posebno ta siromašni narod, ki poti pod Taho m krvavi pot. Pri svojem poštenju in prise-gi vam povem, da take grozovitosti še ni videl človek, kakršno uga-nja Tahi s kmeti. Naposled so sicer malone vsi velikaši nasil-ni, to jim je menda v krvi, toda Tahi je tak, kakor da se ga ni prijel sveti križ, kakor da ima v svojih prsih kamen mesto srca. Kaj sem jaz vse skusil! Mrzi-me, ker se vmešavam v njegove posle, toda duhovnik sem, mo-ram, kdo naj brani čredo pred volkom, ako ne pastir? Ponižal sem se radi ljudstva ne samo en-krat. Jaz sem izpovednik gospe Helene Taho ve in sem ji večkrat govoril in jo tudi grajal; Helena ima, dasiravno je tudi ona cela divjakinja, srce in zdi se mi, da se moje grajanje prijemlje po-malem njenega srca, ali Ferenc Tahi je zver in celi kraj ga pro-klinja. Kar sem živ, se nisem vi-del takega grozoviteža, ki mu je največja slast, da muči do smrti ubogi narod. Pravil sem vam o Mogajiču, o Štefanu, o Sabovem in o drugih zločincih, a to še ni niti polovica. Kmet je vedno v skrbah za svojo ubogo lastnino, ker Tahi prežene kar polovico vasi od posestva in obdrži zem-ljo zase ali pa jo daruje svojim hudobnim slugam. Davek je proti postavi povišal za polovi-co, in v vsakem posestvu je posta-vil vešala in pravi, da mu ne tekne obed, ako ne vidi, da se guga kak "kmečki pes" na veša-lih. Skratka, tu ni sodišča, ni zakona, ni duše, ni Boga! Naš narod nima hudobnega srca, a ima kipeče kri, naš narod je ne-zaupljiv, ker vidi, da so gospo-dje, ki so mu postavljene za po-glavarje, volkovi in hujski ko Tur-ki, da oni, ki bi morali biti vzor narodu in ga ljubiti, gazijo vse, kar je svetega. Je-li potem ču-dno, ako postane narod zver in bojim se, da bo katerega izmed teh bolela glava, ako se tleča mržnja ne pogasi z blagohotnim postopanjem."

"Tudi jaz sem plemič," odvr-ne Grdak, "toda moja zibel ni tekla v visoki, zidani dvorani, ampak pod leseno plemiško stre-ho. Zaklinjam še vam, častiti gospod, da bom branil ta bedni narod, ki je ustvarjen po podobi božji, kakor mi."

"Bog vam povrni," reče Babič. "Povejte mi, kakšni so Grego-rijanci?" vpraša Grdak. "Gregorijanci? Ej, Ambrož je pošten človek, stara hrvaška kri. Toda Stepu ne verujem. Tudi on se priljuje kmetom, to-da, ako nadvlada, bo tudi on ob-šal kmete, kakor Tahi. To je be-sen človek, ki bo spravil tudi svo-jo dobro ženo v grob."

"Zaupajte mi," konča Grdač, "kar sem rekel, bom držal. Ukro-titi bom gospoda Ferencu, jaz ali on."

"Bog daj!" konča župnik.

XVI.
Gospod Tahi je počastil danes gospoda podbana Ivana Forčiča, ki je rad zahajal v goste pod gos-poski krov, kar si lahko opazil na prvi pogled na velikem trebu-hu in rdečem nosu. Podban se je silno potil za obilno mizo ter si neprestano otiral z nosa znoj. Za mizo sta sedela oba gospoda in se menila o državnih poslih, a gozpa Helena ju je poslušala, se-deč z raven ognjišča, odeta z mehkim plaščem. Lice je imela blede in upadlo; stiskajoč ustni-ce je gledala pred-se s sklonjeno glavo, a v punčici očesa ji je

vzplamtel včasih oni mrzlični plamen, ki je znamenje skoraj-šnje smrti.

"Naj lajajo," vzklikne Tahi po končanem obedu s smehom, "naj vpijejo, jaz bom delal, kar je me-ni drago. Zemljo morajo polju-biti pred menoj ti kmečki psi in mir bo. Ako jih je Heningovica krotila z bičem, jih bom jaz s škorpjioni. Vem, da so besni, vem, da po celem okraju vre, to-da, ali nisem vrhovni konjar? Se bom pač razumel na to in ukro-tilo to beraško živino?"

"Optime, spectabilis domine," se nasmehe podban in male pi-jane oči se mu zasvetijo kakor jabezcu. "Da, ško—škorpjioni! Tega jim je treba, tega! Ali ni-smo mi gospoda?"

"Iz kraljevske kancelije so mi poslali na vrat tega lopova Grda-ka, ki mi hodi po hiši kakor jež. Le naj! Bom že podkuril temu ogleduhu, da bo pobegnil od sa-me glavoboli in pobrigati se ho-čem, da me reši moj požunski prijatelj te kuge."

"Optime dixisti!" se nasmeje pijani podban.

(Dalje prihoda!)

Pomoč za šolske otroke!

Takozvani odborniki "Council of Unemployed" so poslali na šolski odbor zahtevo, da mora za otroke preskrbeti prosto kosilo v šoli, prosto vožnjo do šole in proste knjige. Ako ne, pravijo odborniki, bodo otroci priredili ogromne protestne parade. Kje se bo dobil denar za vse to, se ne ve, kajti šolski odbor je že sedaj "v luknji" za poldrugi milijon-dolarjev. Ljudje so zaostali v davki v svoti \$18,000,000, in oblasti ne morejo radi tega do-biti denarja.

In sedaj hočejo Indijanci Chicago za sebe

Shawnee, Oklahoma, 2. sep-tembra. Indijanski rod Potta-watomie Indijancev namerava dvigniti tožbo na zvezni sodni-j, da se prizna temu rodu vsa pra-rica do zemlje, na kateri je zgra-jeno mesto Chicago, drugo naj-večje mesto v Zedinjenih drža-vah. Indijanci trdijo, da so bili pregnani iz svoje zemlje, ne da bi dobili za to kaj odškodnine. Ali naj se jim plača, ali pa vrne zemlja. Vlada bo to zadevo pre-iskala.

No ja, tem je tudi potre-bno pomagati

Berlin, 2. septembra. Zveza neodvisnih bornih posredoval-cev je naredila sklep pri svojem zborovanju, da apelirajo na vla-do, da jim preskrbi potrebna sredstva, da se preživijo tekom kripe. Resolucija pravi, da so borzni posredovalci "nedolžne žrtve" splošne finančne krize.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
ima 6 sob, kopališče. Cena samo \$3,700. Nahaja se na 7009 Hecker Ave. Vpraša se pri Jos. Jarc, 6424 Spilker Ave. (209)

Pozor!
šampuniranje, m a r celiranje, negovanje nohtov, obrazno lep-otičenje, striženje las, spletnje las in vsa druga lepilotska dela za ženske in dekleta dobiti točno in po zmerni ceni pri
Josephine and Mary Mlakar
1045 E. 61st St. (209)

Naprodaj je
hiša, cena \$4,500. Moderna hiša, osem sob, basement, f u r n e z, škrljeva streha, velik lot. Prva vknjižba na banki \$2,500. Vred-na je \$7,000. Na E. 73. cesti, blizu St. Clair Ave. McKenna 1383 E. 55th St. Tel. HEnderson 5282. (209)

V najem
se da štiri sobe, cena samo \$16 na mesec. Vprašajte na 1011 E. 64th St. (x201)

Odda se
opremljena soba, s kopališčem. 1238 E. 71st St. zgorej. (208)

Dekle
išče primerne službe ali delo. Vprašajte na 1014 E. 66th Place. (209)

Juliji Kambur v pojasnilo
Ker sem od več strani slišal, da trosiš okoli stvari, ki niso res-nične, si štejem v dolžnost, da ti javno pojasnim kaj je resnica, če sama tega ne veš.

Ti praviš, da je bil moj oče pri tebi tri mesece, da ti ni plačal "borda" in da si mu še svoj de-nar dajala. Na to ti odgovarjam, prvič: Če ti šteješ od 24. junija do 1. avgusta za tri mesece, po-tem ti svetujem, da greš še ne-koliko časa v šolo, da se naučiš koliko dni ima en mesec. Drugič: Da ti ni plačal borda? Zato ti je pripisal svojo posmrtnino, da bi skrbela za njega, če ne bi mogel več delati. Skrbeti zanj je bila tvoja dolžnost! Tretjič: Da si mu dajala svoj denar?! Baloni!!! Ko je oče odšel v bolnico, ti je dal shraniti \$86.00 denarja (pri-če na razpolago), da mu ga vr-neš, ko se vrne domov. Ali si niš, ki ti denar vrnila? Nisi ga vr-nila! Toraj, če si mu dala kak dolar, si mu dala njegovega, ne pa svojega.

Ko se je oče vrnil iz bolnice, je zopet dobil \$28.00 bolniške pod-pore. Komaj pa se je vrnil z de-narjem domov, sta ga že tirjala za denar rekoč: "Ti, stari, dobil si novaca. Daj meni novac, ti si stari, zašto tebi novac?" (govo-rim, kakor so mi oče povedali). In oče ti je dal zopet \$10.00. Se-veda se je to očetu zdelo sumlji-vo in zahteval je od tebe pojas-nila rekoč: "Prepisal sem ti vso posmrtnino pod pogojem, da boš skrbela zame, če ne bom mogel več delati, sedaj pa zadnje cente zahtevaš od mene, ki jih potre-bujem za zdravnika in zdravlila." In kaj si odgovorila? Zabrutila si jim v obraz: "Kdo vas bo pa zastonj 'kipal', jaz vas izpod šti-rideset dolarjev na mesec ne mor-em 'kipati'." Kaj te ni sram te-ga?!

Dalje: šest dni pred smrtjo so te oče prsili, da jim daš nekaj denarja, ker so ga potrebovali za zdravnika in zdravlila, ker že ni-so mogli več stati na nogah — zapomni si: šest dni pred smr-tjo! Ali si jim ti dala denar, in-to njihov lastni denar, ki so ga dobili od društva kot bolniško podporo? Ne, nisi jim dala nič, pač pa si jih ozmerjala (priča na razpolago) s psokami, kakor-šne niso za na papir. Potem so te morali potom sodnije prisiliti, da si jim vrnila njihovo osebno last-nino. Za pet tednov pa si na sod-niji predložila račun za bord ravno \$241.50.

In vse to ti še ne zadostuje. Očeta si vrkla na smrt bolnega na ulico, mu vzela bolniško pod-poro in sedaj si šla še meni "za-štapati" posmrtnino, ki je po-stavnim potom prepisana name! Kaj se ti je popolnoma zmešalo? Če imaš dosti denarja, ga le tro-ši za odvetnike, jaz ga ne bom. Toda zapomni si, da očetova vo-lja in njihov podpis bosta velja-la, ne pa tvoja zagrizena zdraž-barija in nevoščljivost. Za očeta ti ni bilo, za njihov denar ti pa je, kaj?!

John Kaučič
(Advert.)

V najem

se da stanovanje, obstoječe iz pet sob, zgorej. Vse moderno, fireplace, itd. Vzemite 140. — Euclid Beach karo. Za pojasni-la vprašajte na 14020 Darwin Ave. (208)

Odda se

stanovanje, 4 ali pet sob, hiša sama za sebe, banja, klet, furnez in vse, kar je potrebno k moder-nemu stanovanju. 15011 Thames Ave. Vprašajte lahko na 1424 E. 47th St. (209)

Štiri sobe

kopališče in garaža se da v na-jem odraslim ljudem. Se dobi tudi brez garaže. 1086 E. 71st St. (209)

DOBER PREMOCI

Tučna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Start Cimpermanov prestop!
HEnderson 5798
FRANK ARKO, zastopnik

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office.

Stanley



©1931 LEE W. STANLEY CENTRAL PRESS 9-4-31

FREDERICK FERDINAND MOORE

Hudičev admiral

PIRATSKA ZGODBA

PRVO POGLAVJE

Misijonar in rdečelas potepuh

Kapitan Riggs je imel poln kovček knjig z zapisniki parnika Kut Sangu. Resnica je dalje tudi, da mi nikakor ni dovolil, da bi spisal to zgodbo. So bile namreč stvari, katerih ni hotel videti tiskanih, ker se je najbrže bal čitati o sebi in kaj vse se je primerilo na starem parniku v Kitajskem morju.

"Ljudje se ne brigajo mnogo za tovrne parnike," je dejal, vzel pipo iz ust in resno zmaljal z glavo, kadarkoli sem omenil, da bi rad opisal naše avanture na tovrnem parniku Kut Sangu. "Ljudje čitajo rajši zgodbe o velikih, elegantnih parnikih, o plavajočih hotelih, na katerih se vrše vsakovrstne zabave.

"Na Kut Sangu pa je bila neprestana borba in jaz, vi, ubogi Harris ter malajski dečko smo bili zapleteni v stvar, o kateri ljudje današnje dni ne čitajo radi. Kaj ni tako, Mr. Trenholm?"

On je hotel pozabiti na Kut Sangu in na strašno noč, ki smo jo doživeli na njem.

Mož, ki je kdaj gledal smrti v oči, pa pravi, da se ni bal, je ali norec, ali pa lažnik; in tudi če je samo lažnik, je tudi bedak, ker pravi to, česar sam ne verjame. Naslednja zgodba je pomorska zgodba.

Jaz sem bil s kapitanom Riggsom, ko smo odpluli na Kut Sangu iz Manile. V zapisnikih njegovega tovrnega parnika nisem našel moža, ki bi se mogel meriti s starim Rev. Luther Meekerjem, ali Petrakom, malim rdečelas potepuhom, ali z Dolgim Jimom ali Bukrovom ali Tirklejem. In v straneh teh zapisnikov nisem nikoli našel kabinskega dečka, kakor je bil Malajec Rajah, ki je hodil okoli po krovu z dolgim krisom (nožem), katerega je imel zataknenega za pasom svojega saronga. Nikoli nisem našel moža, kakor je bil vedno Harris, ki se je naučil pomorstva kot ribič na obrežju Nove Fundlandije. In nikoli nisem našel ali poznal drugega Hudičevega admirala.

Kapitan Riggs je mrtev in zdaj lahko povem to zgodbo, katere rokopis mi bo dobro del, ko ostarim in ko me bo začel spomin zapuščati. Ne mislim s tem, da bi pozabil te dogodke, temveč hočem le reči, da jih želim zabeležiti, dokler so še sveži v mojem spominu.

Danes morem videti v svoji mentalni viziji vso morilsko zaroto, kakor je bila zasnovana. Znan mi je takorekoč sam duh Kut Sangu. Kut Sang je meni takorekoč osebnost s svojo lastno dušo.

Rdeče pobarvan rob njegovega dimnika je dajal parniku nekaj koketnega, sicer pa je bil Kut Sang star in izrabljen in bi ga bili morali že dolgo prej vreči med staro železo.

Dasi sem imel malo udobnosti na tem parniku, vendar ga ne bom nikoli pozabil. Zdaj je pri meni malajski fant Rajah, katerega sem menda podedoval po kapitanu Riggsu. Kako naj pozabim tega Rajaha, ki je neprestano hodil in stopical po krovu, oblečen v svoj dolgi sarong, za pasom pa malajski nož.

Gotov sem, da če bi bil kapitan Riggs še živ, da bi se bil tudi on zedinil z menoj, da mora zgodba pričeati z misijonarjem in malim rdečelas potepuhom, zato bom pričel s tem, da povem, kako sem se prvokrat sestal z Rev. Luther Meekerjem.

Stal je sredi kupa prtljage na pomolu v Manili, kamor sem jaz dospel z nekim parnikom, ki je prevažal riž preko Kitajskega morja. Na prvi pogled sem spoznal, da je misijonar, kajti na

prsih mu je visel velik križ, izdelan iz školjk.

Izgledal je kaj čudno ta misijonar. S svojimi črnimi očali me je spominjal kake morske pošasti. Na glavi je imel belo tropično čelado, okoli katere se je vil moder trak, ki mu je padal zadaj globoko na hrbet in plapolal okoli njega, kadar je potegnila sapica.

Bil je tenak, slok star mož, oblečen v črno, in koža mu je postajala že žolta od starosti. Če si je posadil svojo čelado nazaj, se je pokazalo čelo, ki je bilo polno gub in takoj nad njim pleša; imel je samo nekaj redkih las ob sencih. Zdelo se je, da je zelo star — da je fosil, mumija in ostanek s kakega starega pokopališča. Bilo je jasno, da mu ni so usojeni več številni dnevi.

Ko sem stopil na kopno, so bile njegove prve besede, ki jih je izrekel:

"Ogle! Ogle v lesenem zaboju! Ogle v lesenem zaboju in znamenje križa na obeh koncih! Čemu vendar taka izkušnja moji duši! Taka neumnost, taka neumnost!"

Domači težaki so se mu posmehovali, ko so pričeli iskati njegove orgle, dasi so morda ves čas vedeli, kje so. Misijonar je bil obdan od svojih košar in zabojev, in če bi križ na njegovih prsih ne bil dovolj, da označi njegov poklic, so bili tu še veliki napisi na njegovi prtljagi, na kateri je stalo z velikimi črnimi črkami: Rev. Luther Meeker od londonske luteranske družbe. Mnogo značb na njegovi prtljagi je značila, da je prepotoval kraje od Colomba do Vladivostoka, da je prehodil vso Azijo, in njegova prtljaga je bila skoro prav tako stara kakor on sam.

Ko sem se prirnil do carinskega urada na pomolu, sem kupil časopise, da izvem, kako gre vojna v Mandžuriji, tako da bi mogel pričakovati, kam bom prihodnjič odpočival.

Ker sem bil več tednov na morju, mi je dobro del hrup množice na kopnem. Ko sem se nahajal na svoji poti iz Saigona, so bile lahko med tem časom ruske armade pobite ali pa japonska mornarica uničena. Utegnil me je pričakovati ukaz, ki me lahko pošlje kamorkoli, toda jaz sem upal, da odidem iz Manile v Malaco, ker sestane z balistično mornarico. Česar sem se najbolj bal, je bil konec vojne, kajti vojni časnikarski poročevalec, kakor sem bil jaz, je brez vojne ob svoje opravilo. Tedaj sem bil mlad in ambiciozen.

Neki domač postrešček je vzel moj kovček ter ga odnesel v Orient hotel, o katerem nisem nisem vedel drugega, kakor da leži v mestu preko reke, nasproti carinskemu uradu.

Ko sem prekoračil reko, sem sel v bus in sem se nenadoma znašel na sedežu ob strani starega luteranskega misijonarja. Ta je neprestano jadikoval in godrnjal, ker so se pretresale njegove kosti po slabi cesti. Misijonar je nekaj časa godrnjal, nato pa je poizkušal narediti znanstvo z menoj.

V žepu mojega suknjica je bilo pismo, ki mi je bilo izročeno v Saigonu z naročilom, naj ga izročim ruskemu konzulu v Manili. Pismo bi imel pustiti na Hongkong Sanghaj banki, kamor bi prišel konzul ponj. Banka je imela moje denarne nakaznice, zato mi izročitev pisma ne bo težka. Ovitke pisma je bil dolg in je izgledal kot uradna koverta, in pismo mi je padlo iz žepa, ko sem vstopal v bus.

Meeker ga je pobral, toda za trenotek ga je obdržal v roki ter prebral naslov, ki se je glasil:

Ruskemu konzulu



Harry Powers, 45 letni lastnik ženitovanjske posredovalnice, ki je priznal v Clarksburgu, W. Va. da je umoril Mrs. Asta Eicher, vdovo in njene tri male otroke, katerih trupla je zakopal v svoji garaži. Policija sumi tudi, da je umoril še mnogo drugih žensk, katerim je obljubil ženitev, hoteč se polastiti njihovega premoženja. Naslikano je tudi pismo, ki ga je pisal vdovi, predno jo je brutalno umoril.

Hong kong Sanghaj banka

Manila.

Po vpljudnosti Mr. James A.

Trenholma,

Časopisna zveza.

"Moj dragi gospod," je dejal Meeker, "Izgubili ste neki dokument, dovolite mi."

"Hvala!" sem dejal ter vzel pismo, ki je bilo zapечатeno s črnimi pečati, na katerih je bil nekak grb.

"Saj vas nisem žalil?" je dejal z nekako milino v glasu.

"O, nikakor," sem odgovoril.

Čutil sem takoj, da ne morem tega človeka in bal sem se, da me bo zalezoval tudi v hotelu. Nisem ga zamrzil morda radi tega, ker je bil misijonar, temveč ker je bil takega tipa človek, ki prične takoj presedati.

V busu mi po tem incidentu ni bilo več prijetno, zato sem izstopil na trgu Plaza Moraga, kjer sem tudi opazil napis moje banke. Tam sem izmenjal ček ter izročil bančnemu uradniku pismo.

"O, da, pričakovali smo tega pisma!" je dejal uradnik. "Mr. Trego, tukaj je pismo za konzula," je zaklical nekemu možu, ki je stal nekje za stekleno steno. "Prav lepo se vam zahvaljujem za vašo uslugo, Mr. Trenholm!"

In bilo je zdaj, da sem prvokrat videl malega rdečelasga človeka. Pogledal je k vratom, toda se je takoj umaknil, ko se mu je približal bančni stražnik. Mali možiček je imel na glavi belo platneno mornarsko čepico, sicer pa je bil tako umazan in zamarnjen, da se je na prvi pogled zdelo, da je beherat. Bil je kovav in rdečelas oči je imel majhne in tesno skupaj, tako da se je zdelo, kakor da se očesi tiščita drugo drugemu.

Ko sem se podpisal na potrebne listine, mi je uradnik izročil moj denar. Ko sem spravljaj denar, sem čutil, da stoji nekdo za menoj. Ogrl sem se preko rame ter ugledal Rev. Luther Meekerja.

DRUGO POGLAVJE

Rdečelas potepuh in misijonar

Obrnil sem mu hrbet ter se ozrl proti bližnji pisalni mizi. Zdelo se mi je, da me ni spoznal kot onega moža, ki ga je videl v busu in da bom imel mir pred njim. On pa je motovilil po uradu sem in tja, kakor da ne ve prav, kaj hoče ali če se nahaja v pravem prostoru.

Nato sem zaslišal glasove v sosednji sobi, proti kateri se je takoj obrnil Meeker, hodeč neslišno v svojih kitajskih copatah z debelimi suknjenimi podplati. Takoj zatem sem začul glas nekega moža, ki je začuden vzkliznil, nato pa začel kričati, nakar je za hip prišel naglo nazaj Meeker, držeč v protestu roke nad glavo.



Na sliki je hiša umorjene Mrs. Eicher, v okvirju pa njeni dve hčerki, ki sta tudi bili umorjeni: 14 letna Gretchen in 9 letna Anabel.

ker, držeč v protestu roke nad glavo.

"Moj dragi gospodje, nič za slabo, Bog varuj, nič za slabo! Upam, da niste užaljeni, zakaj nikogar nisem nameraval žaliti. Prišel sem samo prosit mladodrov za neko cerkev pomorščakov, in vas prav lepo prosim odpustčanja, gospodje."

Ob teh besedah se je obrnil iz urada, iz one sobe pa je prihitel neki mož s palico v roki, katero je držal kot sabljo in z njo je žugal za odhajajočim.

Ko sem zapustil banko, sem se obrnil proti Escolti, ki je glavna ulica Manile. Izložbena okna so obrnila nase mojo pozornost in pričel sem ogledovati razstavljene stvari. Ko sem stal pred oknom nekega zlatarja, sem nenadoma zagledal v oknu obraz misijonarja Meekerja, ki je stal na nasprotnem vogalu ulice.

Obrnil sem se, misleč, da se Meeker ne zanima za to, kaj jaz delam, in videl sem ga, kako je govoril z malim rdečelasim behercem, ki je malo prej pogledal skozi vrata banke. Meeker me je očividno opazil, da ga gledam, zakaj nemudoma je nekaj zašepetal malemu rdečelasemu behercu ter se odpravil naprej, pogledajoč še enkrat preko rame name.

"Mislim, da mi bo ta kuga neprestano za petami," sem si dejal, ko sem se spomnil, da je danes že četrtrič, kar sem ga srečal.

(Dalje sledi.)

Kadar se selite

Že večkrat smo povdarjali v časopisu, da naročniki, kadar se selijo, morajo svojo selitev direktno naznani v naš urad, in sicer osebno, ali potom pošte ali pa po telefonu. V nobenem slučaju ne smete povedati našim raznašalcem, da ste se preselili, ker je raznašalec prepovedano sprejemati enaka naročila. Ako boste točno v naš urad naznali spremembo naslova, boste tudi točno dobili list na novi naslov. Prosimo, da to upoštevate!

PRVI SLOVENSKI PLUMBER

J. MOHAR

6521 ST. CLAIR AVE.

Če hočete delo poceni in pošteno, pokličite mene.

Randolph 5188

Pristopajte k domači organizaciji, k S. D. Z.

OGLEJTE SI

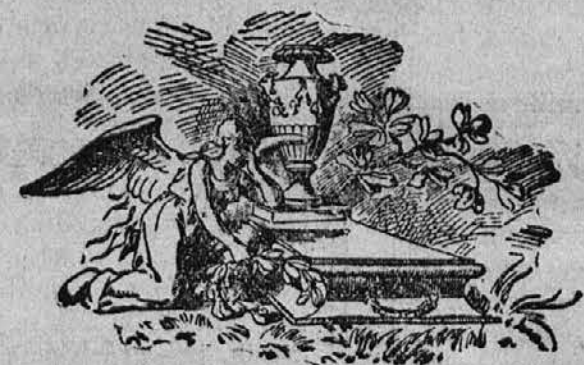
novo otvoren dom, zgrajen po slovenskem stavbeniku Aug. Kaušku, na 18321 Neff Rd. Odprta za ogled vsak dan od 2. do 9. ure zvečer.

LOUIS MAYER

SLOVENSKA TRGOVINA

DOBRIH ČEVILJEV

7508 St. Clair Ave.



NAZNANILO IN ZAHVALA

V neizmerni žalosti in globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem tužno vest, da je dne 11. avgusta po dolgi in mučni bolezni za vedno zaspala naša nadvse ljubljena soproga, draga mati

Uršula Leskovec

Položena je bila k večnemu počitku 14. avgusta, 1931 na Calvary pokopališče.

Na tem mestu se prav lepo zahvalimo vsem onim, ki so jo obiskovali in tolažili v času bolezni in jo prišli pokropiti, ko je ležala na mrtvaškem odru. Hvala vsem, ki so čuli ob njeni krsti, in vsem, ki so jo spremlili do hladnega groba.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali krasne vence, vsem, ki so darovali za sv. maše in onim, ki so dali brezplačno na razpolago svoje avtomobile pri pogrebu.

Lepo se zahvaljujemo Rev. Ponikvarju za spremstvo iz hiše v cerkev in za opravljene cerkvene obrede. Lepa hvala pogrebniku Frank Zakrajšku za lepo urejeni pogreb.

Ti, preblaga in nepozabna soproga in draga mati, veseli se v večni slavi za plačilo svojega zemeljskega trpljenja. Za vedno si nas zapustila, na drugi, boljši svet se preselila in dom nam spremenila v hišo žalosti. Edino nas tolaži zavest in sladko upanje, da se zopet enkrat snidemo nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

John Leskovec, soprog.

John, Charles, Anthony, Joseph, sinovi; Mary, Vida, hčeri.

Cleveland, O., 2. septembra, 1931.



V SPOMIN

mojega ljubljene soproga, ki se je preselil v večnost danes pred enim letom,

JOHN LEGAN

Bledl mesec in migljajoče zvezde obsevajo samotni grob, kjer spi moj ljubljeni soprog, katerega sem ljubila, pa si ga nisem mogla ohraniti. Mnogokrat sedim in premišljam o Tebi in se pogovarjam, kako si umrl. Niti nisi mogel reči: "Z Bogom," ko si zatislil oči. Leta izbriskejo marsikaj, toda tega ne bodo nikdar zbrisala in ne srečnih dni, ki sva jih preživela skupaj. Naj Ti Bog podeli večni mir.

Zalujoča soproga Matilda.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicut 0583

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152d Street Tel.: KEmore 3118

WEST SIDE MUSICAL COLLEGE

V TOREK, 1. SEPTEMBRA 31. LETO TE SOLE

POUČUJEMO VSAK INSTRUMENT

Merrell Bldg., 1900 West 25th St., vokal Carroll

Lakewood podružnica: 14023 Detroit Ave.

VPRASAJTE ZA PODROBNOSTI